Vapaasukelluksen ennätysmiehen Andrea Zuccarin haastattelu

"Debyytit, ennätykset ja Zucarrin osallistuminen DANin tutkimustyöhön. "Turvallisuus on tärkeämpää kuin hienot saavutukset".

Andrea pitää hallussaan vapaasukelluksen ennätyksiä ja on kehittänyt omalta osaltaan tätä lajia, johon hänellä on luontaisia taipumuksia. Jossain vaiheessa hän päätti pistää elämänsä uusiksi ja muutti Sharm el-Sheikhin kaupunkiin Egyptiin, jossa hän ryhtyi työskentelemään sukelluskouluttajana. Siellä hänestä kehittyi myös yksi kaikkien aikojen suurimmista vapaasukelluksen mestareista, ja myöhemmin hän kehitti vielä menetelmän, jota kutsutaan nimellä "Aware Equalisation" (Tietoinen paineentasaus).

– Andrea, olet ilmeisesti viettänyt koko lapsuutesi ja nuoruutesi veden äärellä. Oletko aina rakastanut merta yhtä paljon?

Synnyin ja kasvoin Roomassa ja vietin kaikki kesälomani vanhempieni kanssa merenrannalla siihen asti, kunnes täytin 17 vuotta. Lähdimme merelle joka aamu pienellä veneellä ja palasimme takaisin vasta myöhään iltapäivällä. Vietin kirjaimellisesti kaikki päivät vedessä ja huomasin, että minusta tuntui luonnollisemmalta olla veden alla kuin pinnalla. Vanhempani kertoivat minulle, että olin vain kolme vuotta vanha, kun sukelsin veden alle maskin kanssa.

– Jossain vaiheessa aloitit sitten laitesukelluksen

Opettajani oli vanhan koulukunnan edustaja, ja hän laittoi minut harjoittelemaan vapaasukellusta kahden kuukauden ajan altaassa ennen kuin alkoi opettamaan laitesukellusta. Ehkäpä juuri tämän kurssin aikana huomasin rakastavani tätä lajia. Joitakin vuosia myöhemmin päätin jättää vakituisen työni Roomassa ja muuttaa Egyptiin kokoaikaiseksi sukelluskouluttajaksi.

– Sinusta tuli myös DANin jäsen

Juuri niin. Liityin DANiin saadakseni ammattilaisille tarkoitetun sukellusvakuutuksen. Tämän seurauksena olen ollut mukana myös useissa DAN-säätiön tutkimushankkeissa. Vuonna 2014 osallistuin muutamiin kokeisiin, joiden tarkoituksena oli tutkia taipumusta keuhkoödeemaan. *(Tämä tutkimus on saanut kansainvälisiä palkintoja, lue Alert Diverin artikkeli.)* Sitten DANin tutkija Danilo Cialoni kutsui minut mukaan tutkimukseen, joka suoritettiin Y-40-altaalla, maailman syvimmällä uima-altaalla. Siellä osallistuin vedenalaiseen kokeeseen, jossa tutkittiin PFO:ta (avoin soikea ikkuna) vapaasukelluksessa.

– Vähitellen pääsemme sitten siihen, kuinka sinusta tuli vapaasukeltaja

Sharmissa eräs ystäväni haastoi minut mukaan sukellukselle hengitystä pidättäen, ja minä suostuin. Pääsimme 30 metrin syvyyteen. Seuraavan kuukauden aikana lähdin jokaisena vapaapäivänäni Ras Umm Sid -koralliriutalle, joka on syvä ja jonne on helppo päästä maalta käsin. Jo neljäntenä harjoittelupäivänäni pääsin 50 metriin, ja silloin totesin, että nyt on aika osallistua vapaasukelluskurssille. Laskeuduin alkuun joka sukelluskerralla yhtä syvälle, eikä minulla ollut mitään ennakkotietoa asiasta. Nyt ymmärrän, kuinka suuren riskin itse asiassa otin noilla ensimmäisillä sukelluksillani!

marea
Andrea Zuccari

– Sharm el-Sheikh on siis tärkeä osa elämääsi? Ja se on ilmeisesti tärkeässä roolissa myös ennätyksiisi liittyen?

Sanoisin, että se on ollut keskeisessä roolissa. Sharmissa on Umberto Pelizzarin perustaman Apnea Academy Red Sea -koulutusjärjestön haaraosasto. Tapasin siellä opettajani Riccardo Muran, josta tuli myöhemmin valmentajani. Sharmissa asuessani saatoin harjoitella aina kun halusin. Vain kymmenen kuukauden kuluttua vapaasukelluskurssin aloittamisesta osallistuin maailmanmestaruuskisoihin ja tulin seitsemänneksi sukeltamalla 51 metrin syvyyteen. Lajina oli syvyyssukellus ilman räpylöitä (Constant Weight Without Fins).

– Tilanteet, joissa olet pelännyt?

Olen ollut aina hyvin kilpailuhenkinen, ja tästä syystä kykenin tekemään syviä sukelluksia melko pian aloittamiseni jälkeen, mutta pieniä vahinkoja kyllä sattui. Vapaasukeltaminen merkitsi minulle tuohon aikaan sitä, että pystyin palaamaan pintaan ja kysymään itseltäni, olenko vielä elossa. Kun vastaus oli kyllä, totesin: "Hyvä, nyt voin sukeltaa siis vielä syvemmälle." Usein syvän sukelluksen jälkeen syljin ja yskin verta (veriyskä) tai menin jopa tajuttomaksi. Pelkoa en kuitenkaan koskaan tuntenut.

– Kerro huippuhetkestäsi

Kun aloitin vapaasukelluksen, otin videolle kaikki filmit ja dokumentit, jotka löysin aiheesta, ja monissa niissä oli pääosassa Umberto Pelizzari. Katsellessani noita videoita unelmoin samalla siitä, että voisin rikkoa jonkin hänen ennätyksistään, mikä sitten tapahtuikin vuonna 2013. Olin hiljattain avannut Freediving World Apnea Center -keskuksen, ja sen vuoden tammikuussa laskeuduin 155 metrin syvyyteen. Tästä tuli uusi Italian ennätys No-Limits-hengenpidätyssukelluksessa, ja rikoin siis Umberton kymmenen vuotta vanhan ennätyksen. No-Limits-sukelluksessa laskeutuminen tapahtuu painoilla varustetun kelkan avulla ja pintaan noustessa käytetään apuna ilmatäytteistä nostopussia. Tällä tavoin on mahdollista päästä mahdollisimman syvälle. Nimenä on *No Limits* (Ei rajoja) sen tähden, että kelkan painoille ei ole asetettu mitään rajoja ja laskeutumis- ja nousunopeuksille ei myöskään ole mitään rajoja. Kelkan muotoakaan ei ole mitenkään rajattu. Vuoden 2015 heinäkuussa tein uuden Italian ennätyksen sukeltamalla 175 metriin, ja saavutin tällöin toisen sijan maailmanennätystilastoissa heti Herbert Nitshin jälkeen.

– Sukellus- ja vapaasukelluskouluttajat suhtautuvat sukellusturvallisuuteen usein ylpeydellä. Turvallisuus on heille kunnia-asia. Mitä turvallisuus merkitsee haastateltavallemme Andrea Zuccarille?

Myönnän, että minulla on ollut onnea matkassa aloittaessani. Nykyään osaan kunnioittaa merta ja sen syvyyksiä paremmin. Pyrin olemaan tietoisempi, luomaan selkeät säännöt ja työskentelemään pitkän aikavälin harjoitusohjelmien mukaan. Näin toimiessani monet paineen alenemisesta johtuvat ongelmat ovat selvästi vähentyneet. Tänä kesänä olin harjoittelemassa rikkoakseni Italian ennätyksen syvyyssukelluksessa vakiopainoilla (nykyinen ennätys on 104 m) ja onnistuin pääsemään 105 metriin useammin kuin kerran, mutta päätin, että en yritä virallisesti ylittää ennätystä. Tiedostin sen, että olin saavuttanut rajani, enkä halunnut yrittää rikkoa ennätystä mihin hintaan hyvänsä. Päätin odottaa seuraavaan vuoteen, jolloin voisin suorittaa sukelluksen ja olla varma tuloksistani. Turvallisuus sukeltamisessa on kaiken perusta, ja se on tärkeämpää kuin itse suoritus.

– Millainen on syvyyssukeltajan ja maailmanennätysmiehen tyypillinen päivä?

Jos olen harjoittelemassa ennätystä varten, päiväni alkaa kello 6.00 aamulla. Vedessä harjoittelemassa olen 7.15, aamiainen on 8.30, ja sen jälkeen alkavat työt sukelluskeskuksessa 9.00. Aamupäivisin olen tavallisesti kuivalla maalla ja pidän teoriatunteja, ja iltapäivällä olen sitten taas vedessä joko oppilaitteni tai muiden urheilijoiden kanssa.

– Millä tavoin sinun panoksesi näkyy vapaasukelluksessa?

Kun menin ensimmäiselle laitesukelluskurssilleni, en tiennyt edes sitä, mitä paineentasaus tarkoittaa. Tein

sen vain aivan vaistonvaraisesti. Kun minusta tuli kouluttaja, minun piti kuitenkin opettaa paineentasausta toisille, joten aloin opiskella sitä ja perehdyin siihen syvällisemminkin. Myöhemmin kehitin sitten menetelmän, jota kutsun nimellä *Aware Equalisation* (Tietoinen paineentasaus). Nykyään opetan paineentasausta Apnea Academyssa sekä vedän aiheeseen liittyviä kursseja kaikkialla Euroopassa.

– Seuraava tavoitteesi?

Maailmanennätys syvyyssukelluksessa vaihtelevin painoin (Variable Weight Apnea). Tässä lajissa laskeudutaan maksimisyvyyteen painoilla varustetun kelkan avulla ja noustaan pintaan omin voimin, joko uimalla räpylöiden avulla tai kiipeämällä köyttä pitkin. Nykyinen ennätys on 145 m, ja henkilökohtainen ennätykseni tässä lajissa on 135 m vuodelta 2013.

– Maailmanennätys No-Limits-lajissa on kuitenkin todellinen haaveesi, vai kuinka?

Nykyinen ennätys on 214 m, ja olen luvannut itselleni, että pyrin ylittämään tämän ennätyksen vain siinä tapauksessa, että saan tuekseni hyvin varustetun ja koulutetun lääketieteen asiantuntijaryhmän. Tämän kaltaisen sukelluksen suorittamisen edellytyksenä on, että mukana on useita eri lääketieteen asiantuntijoita: kardiologi, neurologi ja keuhkolääkäri. Heidän läsnäoloaan ei tarvita ainoastaan sinä päivänä, kun ennätystä tavoitellaan, vaan heidän tulee olla käytettävissä myös valmistautumisessa viimeisten kuukausien aikana. Lääketieteen ja luonnontieteiden tietämys elimistön fysiologisista vasteista tällaisissa syvyyksissä on edelleen vähäistä. Näin ollen tunnen oloni turvalliseksi näin vaativaa sukellusta

yrittäessäni vain silloin, kun järjestävä taho on riittävän kokenut. En aio ottaa mitään riskejä tavoitellessani ennätystä.

– Mikä on suosikkikohteesi sukeltaessasi?

Shark & Yolanda Reef kesäaikaan. Sinne täytyy kuitenkin päästä lähtemään hyvin varhain aamulla, koska laitesukeltajia täynnä olevat veneet alkavat saapua sinne yhdeksältä aamulla. Tämä voi olla vaarallista vapaasukeltajalle. Olen sukeltanut tässä kohteessa vuosia ja olen edelleenkin vaikuttunut korallien väreistä, 780 metrin pudotuksesta Sharkin seinämältä sekä siitä valtavasta kalojen määrästä, joka parveilee siellä toukokuusta syyskuuhun.

Andrea Zuccari – Tietoa lyhyesti

- Horoskooppimerkki: Skorpioni
- Ikä: 41
- Syntynyt Roomassa, isä italialainen ja äiti sveitsiläinen. Asuu Sharm el-Sheikhissa Egyptissä.
- Suosikkisukelluskohde: Shark Reef, Ras Mohammed, Punainen meri
- Kouluttaja Apnea Academy International -koulutusjärjestössä vuodesta 2008
- DANin jäsen vuodesta 2005

Ennätykset

- ***2006* – 2011** 10 Sveitsin kansallista ennätystä
- ***2011*** maailmanennätys No-Limits/Tandem, 125m saksalaisen sukeltajan Anna Von Boetticherin kanssa
- ***2013*** maailmanennätys No-Limits/Tandem, 126m kreikkalaisen sukeltajan Stavros Kastrinakisin kanssa
- ***2014*** Italian ennätys No Limits, 175m